

Polna

vármegye

Kőzponti

járás

Harcs

(~~Harcs~~) jegyzőség

Közigazgatási tájékoztató lap

Harcs

nagy (~~harcs~~) község közérdekű viszonyairól.

I. A község általános leírása.

A) A község történeti leírása.

1. A község keletkezésére, fejlődésére, esetleg elpusztulására és újra felépülésére vonatkozó adatok. A község a múltban melyik vármegyéhez tartozott és onnan mikor kebelezetett át? Volt-e és mi a korábbi vagy történeti neve, hivatalos nevén kívül más használatos neve, esetleg mi a nemzetiségi neve? Település esetén kik és honnan jöttek a községbe?

2. Területváltozások, határrész (puszta) átcsatolások; községegyesítés, beolvadás vagy kiválás történt-e 1871. óta, mikor és mily körülmények között? (A vonatkozó hivatalos adatok, rendelet száma, közlendők.)

Köztudomás szerint minő elpusztult falvak feküdtek egykor a község határán. (Rendszerint a dűlő-nevek vagy a községbe olvadt puszták neve alapján.)

3. A község jellege 1848 előtt a telekkönyvi- és urbéri adatok szerint (város, mezőváros, szabad vagy urbéres község stb.)

4. A község jellege 1871. után. E tekintetben voltak-e szervezeti változások (átalakulás, visszafejlődés).

5. Anyakönyvi szervezeti változások. A község melyik területhez tartozott, mikor történt a változás és mily rendelet alapján (az anyakönyvi feljegyzések szerint).

6. Vannak-e a község életében és szervezetében eredeti és különös (máshol nem található) intézmények, említésreméltó események, leletek? (a köztudomás vagy monografiák szerint).

Nem voltak.

Nem ismeretes.

Urbéres község volt.

L. 1. pont alatt.

Nem voltak.

Nincsenek.

B) A község földrajzi leírása.

1. A község (falu) és határának fekvése (a szomszéd falvaknak és távolságuknak megjelölésével).

A község határa síkság, dombos vagy hegyes vidék, erdős vidék-e?

A község magaslatai és vizei (folyó, patak, tó, nagyobb mocsarak).

2. A község területének nagysága:

Művelési ágak szerint:

Keletről Sárospatak 2 1/2 km., délről és nyugatról
Kombra 4 1/2 km., északról Medina 8 km.
1 dombvonal, a többi síkság.
Berek, Törökhegy oldal, Öreghegy, Fanyai szőlőhegy, Katarvölgy
és Kápolnás hegy magaslatok. Folyó pedig a Fő, Fanyai pusztán
a helyrajzi térkép kb. 300 kat. hold mocsárt.
3232 kat. hold (birtokívek adatai alapján).
2098 k. hold szántó, 290 k. hold rét (kaszáló),
320 k. hold szőlő (beültetett), 161 k. hold
legelő, 12 k. hold erdő, 92 k. hold
nádas, 252 k. hold terméketlen (ut, szikla, homok,
mocsár, kőbánya). Kert 7 kat. hold.

3. Tartoznak-e a községhez öndlő puszták vagy havasok (külön kataszteri részlet alatt felvett területek) és mi a nevük?

Vannak-e a község határával össze nem függő határrészek, hol, mely név alatt és mekkora a terjedelmük?

4. Vannak-e a békekötés folytán elszakított részek és ideiglenesen a község hatósága alá helyezett idegen határrészek, melyik községből valók és mely terjedelműek (kataszteri, esetleg más adatok alapján)?

Igen - Fanyai puszták.

Nincsenek.

Nincsenek.

A község vázlatos térképe csatolva
nincs csatolva.

C) A község népességi viszonyai.

1. Mennyi a község lakossága?

A lakosság megoszlása, vallás szerint:

nemzetiség szerint:

957 lélek.
950 r. kath., g. kath., 7 ref.,
..... ág. h. ev., izr., egyéb
954 magyar, német, tót,
..... rutén, oláh, horvát,
..... egyéb.

2. A lakosság elhelyezkedése általánosságban, (belterületen, tanyákon vagy felváltva; lélekszám szerint megjelölve).

Vannak-e népesebb lakott helyek, telepek; a falutól milyen távol és mennyi a lélekszámuk?

3. A népesség zömének foglalkozása (földművelés, ipar, bányászat, földművelési vagy ipari napszám-kereset stb.).

4. Hány ház és hány lakásrész van a községben a házasodási adatok szerint, külön feltüntetve az egyes pusztákat, különálló vagy odaosztott területeket.

A községben levő állami és más középületek.

2.) A község belterületén lakik 757 egyén, a fanyai szőlőhegyen 45, Fanyai pusztán pedig 155.

Körsz. - Fanyai puszták 3 1/2 km.

3.) Földművelés.

4.) A község belterületén 167 ház van 344 lakóval, a fanyai szőlőhegyen 30 ház van 48 lakóval, Fanyai pusztán 2 ház van 15 lakóval.

Papok, iskola és kántori lakás a r. kath. hitközség tulajdonában.

II. A község szervezete, beosztása és közérdekű viszonyai.

A) Községi szervezet.

1. Előjárók.

(Nem névszerint töltendő ki.)

Rendszeres tisztviselők és alkalmazottak.

(Kisközségben csak a székhely község lapján kell kitölteni.)

Napidíjas irodai alkalmazottak:

Szegődményes alkalmazottak:

A jegyzőség székhelye és távolsága:

2. A községi képviselőtestület létszáma:

Községi képviselő-választókerületek száma, elnevezése, hány tagot választ.

3. Meg van-e bizva a község gyámhatósági hatáskörrel. Van-e gyámpénztára?

Bíró. Törvény- (másod-) bíró. 5 esküdt,
(tanácsbeli). Pénztárnok. Közgyám
..... 1 jegyző, segédjegyző, ~~köz~~ orvos
..... ~~köz~~ állatorvos, 1 irodai alkalmazott,
..... pénztári alkalmazott, egyéb alkalmazott (utbiztos stb.)

..... 1 kisbíró (küldönc), 1 bába,
..... 2 éjjeli őr és gazdasági alkalmazott.

..... ~~Harca~~ km.

..... 10 virilista, 10 választott tag, 3 pót tag

..... A község ~~egy~~ választókerületet alkot.

Nincs

B) Általános közigazgatási beosztás.

4. A vármegye székhelye és annak távolsága. (a község központjától, távolsági térkép adatai szerint járható útvonalon):

A járás székhelye és távolsága: (ugyanugy) Országgyűlési (nemzetgyűlési) választókerület székhelye és távolsága:

Törvényhatósági bizottsági választókerület székhelye és távolsága:

Szekszárd 11 1/2 km.

Szekszárd 11 1/2 km.

Kolcsa 16 km.

Chorvágyard 7 1/2 km.

C) Rendészeti igazgatás.

5. A csendőrség és folyamőrség székhelye és távolsága:

Van-e a községnek rendőri őrszemélyzete és hány tagból áll?

Van-e a községben toloncállomás?

Fel van-e ruházva az előjáróság cselédügyi bíráskodással (1876: XIII. t.-c.; 1907: XLV. t.-c.)

6. A községi tűzoltóság szervezete:

7. Van-e a községnek jóváhagyott szabályozási terve?

Van-e járdalerakási szabályrendelete?

..... km.

Van, tag. Nincs.

Van. Nincs.

Nincs

Hivatásos, önkéntes, (gyári stb.) tűzoltóság 24 tag.
Kötelezett tűzoltóság.

Van. Nincs.

Van. Nincs.

D) Szociális igazgatás.

orvos székhelye és annak távolsága:

Szekszárdon belüli székhely. Össenym. 10 1/2 km.

ánorvos lakik a községben:

ibák száma:

1

akóhelye és annak távolsága:

magánbábák száma:

bi gyógyszerár hol van és milyen távol?

Homolva 4 1/2 km.

bi közkórház hol van és milyen távol?

Szekszárd 11 1/2 km.

ényház vagy más jóléti intézmény?
(gyermekmenhely telep)

Van szegényház Nincs.

gondozott szegények száma:

intézeti ápolásban, magán ápolásban.

gyermekek száma?

gyermek.

ilyen a község ivóvize?

Hiforgástalpon

i kutja vagy vízvezetéke?

olyóvíz, egészséges, ártalmatlan, jó.

Nincs.
Kútvíz, vami - van, jó

ornázása?

Nincs

orcsmák és vendéglők száma?

2 korcsma, vendéglő, kávéház.

oda, fogadó és hány?

Nincs.

égben közfürdő?

Nincs.

in-e a község határában gyógyfürdő,
y nyaraló-telep és milyen távolságra?

Nincs.

p gyógyfürdővé van-e nyilvánítva?

Nincs.

Törvénykezési beosztás.

r. törvényszék székhelye és távolsága:

Szekszárd 11 1/2 km.

íróság székhelye és távolsága?

Szekszárd 11 1/2 km.

F) Pénzügyi beosztás.

r. pénzügyigazgatóság székhelye és tá-

Szekszárd 11 1/2 km.

atal székhelye és távolsága:

Szekszárd 11 1/2 km.

győri szakasz, vámörs, vámőrségi

; székhelye és távolsága:

Hír pénzügyőri szakasz. Szekszárd. 11 1/2 km.

teri felmérési felügyelőség székhelye és

P. Pecs kb. 60 km.

III. Közművelődési viszonyok.

A) Közoktatásügy.

1. Hány és milyen jellegű és fokozatu népiskola van a községben, (megjelölve a tantermek és tanerők számát: állami, közs., felekezeti isk., elemi, felsőbb népisk., polgári iskola stb.)

1) Ötödik népiiskola van, 2 tanterttel és 2 tanteremmel. Az egyik a harci + kath. elemi népiiskola. A másik a m. kir. vallás és tanulmányi alapú általános tanterttel harci pusztai + kath. jellegű népiiskola.

2. Középkiskolák vagy más szakiskolák (iparostanóciskola, gimn., reálgimn., reál iskola stb.) Azok jellege, tantermek és a tanerők száma:

2) Nincs.

3. Óvodák jellege, száma és tanereje: Nyári menedékház van-e?

3) Nincs.

4. Testnevelés szervezete. Levente egyesületek:

4) „Harci Levente Egyesület”

5. Kir. tanfelügyelőség székhelye és annak távolsága:

5) Szekszárd 11 1/2 km.

B) Vallásügy.

6. Vannak-e a községben anyaegyházak és milyenek? Ha a község fiókegyházat alkot, hol van az anyaegyház és mily távol (bevett és elismert felekezetek szerint sorolandó fel.) A községbeli egyházak melyik püspökséghez, illetőleg egyházkerülethez tartoznak:

6) A harci + kath. egyházközség élén egy administrator van. A harci + kath. egyházközség a pécsi püspökségig tartozik.

Izraelita anyakönyvi kerület székhelye és távolsága:

Szekszárd 11 1/2 km.

7. Van-e a községnek kegyuri joga, vagy Canonica visitation alapuló, vagy a hívők helyett átvállalt kötelezettsége és mily teherrel jár?

7) Van, a templom, a paplak, iskolák és tanterti lakás fenntartás, ezek kivétel a pap részére a község évente 793 liter bort és 6 öl tűzfát vásárol és még kétszer szénát ad, fixeti helyett, valamint a tanterti helyett is van illetékegyemérték, a tanterti fixetéshez hozzájárul. A pap és tanterti a községtől még földművelési változókat is kap. Ezen hozzájárulások a községre kb. évi 1200 kor. terhet rónak.

8. Az egyházi adózás rendszere. Felekezetek szerint: (párber és egyénekenként időről-időre kivett adó stb.)

8) Párber, még pedig azon harci lakosok, akiknek 5 hat. hold a gazdaságuknál több van, páronként 48 kor. levét és 1 pus. szilvát, az 5 hat. holdon aluli harci lakosoktól mindannyian évi 520 a. kor. jár. Elnak egyházi szavazat nincs.

Milyen egyházi szervezetek vannak még a községben? (Bevett és elismert felekezetek szerint.)

9) A egyházközség ügyeit az iskolavédelmi intézi.

9. Van-e r. kath. egyháztanács? Esetleg az egyházközség ügyeit az iskolaszék vagy a képviselőtestület intézi-e.

C) Kulturális intézmények.

10. Múzeum, könyvtár vagy hasonló intézmény?

Nincs.

11. Műemlék, természeti emlékszóbor, honvédelmi emlékek vagy elesett hősök emléke?

Nincs.

12. Van-e állandó vagy időszakos színház, műkedvelő előadások stb. Mozgóképek.

Nincs.

Kulturális egyesületek.

13. Gazdakör, kaszinó, dalosegylet, munkás-egylet, egyéb kulturális egyesületek (névszerint felsorolva.)

„Polgári Elvasókör” és „Önkéntes tűzoltó egylet.”

IV. Forgalmi és gazdasági viszonyok és igazgatás.

A) Közlekedésügy.

1. A község forgalmi helyzete. Fő közlekedési vonala (országút, megyei út, annak elnevezése, esetleg a községtől való távolsága). A község határában fekvő hidak, kompok, révek stb.

A község szélénél megyei úton Szekszárd-kombai műút. Nincs.

2. Vasuti összeköttetése, fő- vagy mellék-vonalak, van-e vasuti állomása, mi az elnevezése, megállóhelye, marha és egyéb rakodóhelye? Ipari és kisvasutak. Közúti vasutak.

Nincs.

Hajóösszeköttetés, a község mentén vagy attól mily távolságra, melyik folyón, hol a hajó állomás?

A község közelében hajóállomás nincs.

Van-e posta, távirta, távbeszélő állomása?

Távbeszélő állomás van, postta és távirto állomás nincs.

3. Melyik községi közlekedési utvonathoz járul hozzá a község?

Nem járul hozzá egyik sem.

Községi (közvilágító) utak hossza?

..... 23 km.

Van-e kövezet-vámszedési joga.

Igen. — Nem.

B) Földművelésügy.

4. Birtokviszonyok. Nagybirtokok (1000 holdon felül) száma és terjedelme tulajdonosok szerint. Középbirtokok száma és terjedelme. (100—1000 hold) Kis és törpebirtokok átlagos kiterjedése. A község gazdasági jellege a lakosság zömének foglalkozása szerint:

Nagybirtok 1 = 1492 k. hold.

Középbirtok nincs.

Kis és törpebirtok = 1440 k. hold.

mező- vagy erdőgazdaság, szőlőművelés, kertészet stb.

5. Művelési rendszer. Van-e nyomásos gazdálkodás. Szervezve van-e a birtokossági tanács?

Nincs.

Van-e közös legelő? Hány és mily terjedelmű?

Vann. 1 = 13 k. hold (középbirtokosság tulajdonosa?)

Van-e külön szervezete (legeltetési társulat)?

Nincs.

Van-e legelő-rendtartás?

Nincs.

Van-e közös erdő? Van-e szervezete?

Nincs.

Erdőgondnokság székhelye és annak távolsága.

Szekszárd 11 1/2 km.

Van-e hegyközség, hány és mily terjedelmű, (elnevezésük szerint) és melyik borvidékhez tartozik.

Nincs.

6. Van-e községi faiskola, mily terjedelmű?

Vann 1200 m² ol terjedelműben.

Be van-e ültetve?

Igen.

7. *Vizrendező és hasznosító társulat.* Annak székhelye. Vannak-e vízhasználatok (malom stb. vagy más ármentesítő intézmények és milyen)?

Az illetékes kultur- vagy folyammérnökség székhelye:

8. *Allattenyésztési viszonyok.* Állatok száma: a tenyészállatok száma,

uralkodó tenyésztési irány:

Körállatorvos székhelye és annak távolsága.

Nincs.

Szekesfehervár kb. 100 km.

..... 183 ló, 571 szarvasmarha,
..... 1225 sertés, 380 juh

Körörláca 4 1/2 km.

Ipar és kereskedelem.

9. *A község állandó piaca hol van?* (helyben vagy mely községben, milyen távol).

Hova gravitál a község?

Vannak-e a községben vásárok, országos, heti vásárok, hányszor és milyen (kirakó, állatvásár, stb). Kié a vásártartás joga?

Mérték- és hordó-hitelesítő hivatal székhelye:

10. *A községbeli kereskedések száma és jellege.*

Hitel és pénzüintézetek száma és alaptőkéje (felsorolva).

Szövetkezetek száma és jellege (névszerint).

Iparosok szakma és foglalkozási ágak szerint.

Van-e a községben ipartestület?

11. *Gyárak, ipartelepek és azok átlagos nagysága* (hajtóerő és munkáslétszám szerint felsorolva).

Az illetékes iparfelügyelőség székhelye és távolsága:

Ker. munkásbiztosító pénztár székhelye és távolsága:

12. *Magánkezelésben álló közművek:*

Közvilágítás, jéggyár stb.

13. *Bányák száma és jellege.*

Állandó bányüzem nagysága, hajtóerő és munkáslétszám szerint.

14. *Háziipar és annak jellege.*

Szekesvárad 11 1/2 km.

Szekesváradra

Nincs.

Szekesvárad 11 1/2 km.

1 szatáros üzlet.

Nincs.

Nincs.

4 kovács, 2 cipész, 1 kovács, 1 bográrt

Nincs.

Nincs.

Szekesfehervár kb. 100 km.

Szekesvárad 11 1/2 km.

Nincs.

Nincs.

Nincs.

Fonó és szövő háziipar van. A szövés csak a hárséglet kielégítésére szorított.

V. Községi vagyon és háztartás.

1. A község tulajdonát képező középületek és helyiségek száma.

1 szoba
Községháza 4 helyiség, tűzoltóosztály 1 helyiség
pisztolyház 2 helyiség, járóvámnyitványok 1 helyiség Iskola
1 helyiség Jegyzői lakás 4 szoba

Hivatalos célokat szolgáló épületek (jegyzői, orosi, tanítói lakás: a házak, a lakások és azok részeinek száma).

A körjegyzői, körorvosi lakás, a székhely zség vagy a községek közös tulajdona-e (csak közhely községben töltendő ki)?

2. A község tulajdonát alkotó ingatlan vagyon

29 kat. hold szántó és rét,
46 kat. hold legelő, kat. hold erdő,
egyéb 24 1/2 kat. hold

Mennyit kezel házilag, haszonbérileg, kishaszonbérletben?

Mindegyik haszonbérletbe van adva.

Jegyzők és alkalmazottak földjavadalma (az adók szerint felsorolva). Mily kiterjedésű.

Jegyzői jövedelme 3 kat. hold. 13367 öl.

Melyek a lakosság hasznára szolgáló ingatlanok (legelő, erdő, kavics, homokbánya stb.)

Nincs.

Községi közüzemek (a község tulajdonában) tisztító és vízművek stb.

Nincs.

3. Egyéb vagyon és értékek. Hasznos jogok. Községi takarékpénztár. Községi korcsma stb.

Nincs.

4. A községre kivetett egyenes adók összege:

Földadó 12.049 K 34 f. Házadó 1383 K
46 f. Ált. kereseti adó 1040 K 10 f. Társulati adó 6 K 30 f. Vagyon- és jöv. adó 1445 K f.

5. Fel nem sorolt más községi és közigazgatási adók.

Haszonbérleti haszonbér.

VI. Mily feladatok megoldása volna a legszükségesebb a községben?

*Új községháza és új békavistálló megépítése. Posta ügyintézés meg-
szervezése, az ügyintézőkkel való közlekedés.*

Glauce, 1925. nov. hó 23. nap.

A község pecsétjének lenyomata:

Körjegyző
Községi (kör-) jegyző.